

LOs Kunskapssystem **Kurskatalog 2011**

Februari

© Landsorganisationen i Sverige 2011

Foto: Christina Jonsson

Grafisk form: LO

Original: MacGunnar – Information & Media

Tryck: LO-Tryckeriet, Stockholm 2011

ISBN 978-91-566-2658-6

LO 11.02 3 000

Innehåll

LOs Kunskapssystem 2011	4
Praktisk information	6
Ideologi, ledarskap och organisation	8
Insikter	8
Ledarskap och organisation	10
Det svåra samtalet	11
Arbetsrätt och förhandling	12
MBL och arbetsmiljö i förhandlingsarbetet	12
Kvalificerad förhandlingsteknik	12
Arbetsrätt grund	13
Arbetsrätt påbyggnad 1	14
Arbetsrätt påbyggnad 2	15
Processutbildning Arbetsrätt	16
Arbetsmiljö	17
Kurs för skyddsombud (SO)	18
Kurs för skyddsombud – påbyggnad (SO-PB)	20
Kurs för regionala skyddsombud (RSO)	21
Kurs för huvudskyddsombud (HSO)	22
Kurs för huvudskyddsombud – påbyggnad (HSO-PB)	23
Arbetsanpassning och rehabilitering	24
Fysiska och psykiska belastningsfaktorer	25
Hot och våld i arbetslivet	25
Utredningskurs Arbetsmiljö	26
Information och opinion	27
Att informera och agitera	27
Retorik	28
Internationellt	29
Internationella frågor för nya förtroendevalda	29
Politik	30
Den svenska modellen	30
Ekonomi och bolagsstyrelse	31
Fackligt arbete i företagets styrelse (FAFS)	
– LOs Bolagsstyrelsekurs	31
EWC – Europeiska företagsråd	35

LOs Kunskapssystem 2011

DEN HÄR KURSKATALOGEN berättar om LOs förbundsgemensamma och centralt anordnade utbildningar.

Den fackliga utbildningen behövs för att visa på fackets roll och för att stärka den ideologiska samhörigheten. Det blir allt viktigare när arbetslivet förändras i snabb takt och blir mer internationaliserat.

Utbildningarna ger överblick och fördjupning, de anpassas och utvecklas när omvärlden förändras. Syftet med utbildningarna är att ge medlemmar och funktionärer de verktyg de behöver och önskar i ett fackligt arbete som ständigt förändras. Deltagarna ska själva kunna påverka sina utbildningar, vilket är en del av idén.

Här finner du de utbildningar LO just nu har i sitt Kunskapssystem. Utbildningarna bedrivs både som internat – med övernattningar och som externat – då man åker till kurserna hemifrån varje dag.

Om du vill anmäla dig till någon av utbildningarna ska du kontakta ditt förbund.

Har du synpunkter eller förslag är du välkommen att kontakta LOs Kommunikationsenhet Telefon: 08-796 25 00.

Under året kan det bli förändringar, som ändrade datum och andra uppdateringar. På LOs hemsida www.lo.se/studier finns den senaste informationen.

Du kan även hitta LOs centrala kurser, andra förbundskurser eller LO-distriktskurser via www.fackligutbildning.se – där kan du även göra en intresseanmälan att du vill gå en utbildning.

Praktisk information

I LOS OCH FÖRBUNDENS gemensamma kunskapssystem finns ett utbud som syftar till att stärka och utveckla dig som förtroendevald.

Det finns en utbildning för nästan varje förtroendeuppdrag. Om det är ditt första fackliga uppdrag erbjuder din avdelning eller ditt förbund grundläggande utbildning. Det gäller också för uppdrag som är kopplat till att man ska kunna sitt kollektivavtal, lönefrågor eller den egna organisationen.

Den som bäst kan vägleda dig att hitta rätt utbildning är din studieorganisation som finns på din arbetsplats eller din avdelning.

Vart vänder du dig med frågor?

Vänd dig till din förbundsavdelning eller till ditt förbund när du har frågor om innehåll eller andra praktiska funderingar om utbildningarna.

Praktiskt om anmälningar

Den som vill anmäla sig till utbildningar inom LOs Kunskapssystem gör det hos sitt eget förbund. Ta kontakt med din förbundsavdelning, de vet hur du ska göra. Sista ansökningsdag som anges i den här katalogen är från och med 2011 gemensam för alla LO-förbund.

När du deltar i LOs kurser ersätts du antingen enligt förtroendemannalagen, då har du lön från din arbetsgivare under kurstiden, eller också med skattepliktigt utbildningsarvode från ditt förbund. Kontakta ditt förbund för att ta reda på vad som gäller för den kurs som du söker till.

Ditt förbund eller din arbetsgivare betalar eventuell kursavgift, som är kurskostnaden, inklusive kost, logi och resor. Kolla med ditt förbund vad som gäller för respektive kurs. Om du är Skyddsombud, Regionalt skyddsombud, eller Huvudskyddsombud, finansieras de olika vidareutbildningar som finns inom arbetsmiljöområdet i denna katalog genom en gemensam fond som LO och Svenskt Näringsliv har skapat. Arbetsgivaren betalar dock lönen under utbildningstiden.

Barnomsorg under facklig utbildning

När du deltar på en LO-kurs på LOs folkhögskola Runö kan du ta med dig dina barn över 3 år. LO svarar för barnens kost, logi, resekostnader samt kostnader för barnomsorg. Kontakta Runö.

Om barnen stannar hemma men du får extra kostnader för barnomsorg för att du är på kurs så har LO rekommenderat förbundet att ersätta dessa kostnader.

Återbud

När du blivit antagen till utbildningen är det ett viktigt åtagande som både du och ditt förbund gjort. Förbundet och du har valt att satsa både tid och pengar i den personliga utveckling som facklig utbildning ger. Vet du redan när du får kallelsen att du inte kan delta helt och fullt i utbildningen, så är

det ofta bättre att helt avstå. Ett tidigt återbud, ger ofta möjlighet för någon annan att delta. Ett senare återbud än fyra veckor innan kursstart innebär att ditt förbund eller din avdelning får betala en avbokningsavgift eller hela kursavgiften.

Du behöver ordna så att du kan vara ostörd under kurstiden. Förbered dina kamrater, så att de kan klara sig utan din medverkan till exempel genom att kalla in ersättare. Om det är en externatkurs du ska gå är det viktigt att till exempel lösa lämning och hämtning av barn så att du slipper missa delar av kursen.

Om du blir sjuk

Om du blir sjuk under kurstid ska du avbryta studieledigheten och "återgå i tjänst". Det blir då arbetsgivaren som ska betala sjuklön och det är därför mycket viktigt att man alltid ringer till sin arbetsgivare och sjukanmäler sig.

Genomförande

LOs internatkurser genomförs för det mesta på LOs folkhögskola Runö, som ligger i Åkersberga, men det finns även exempel på internatkurser på andra platser i landet. Till exempel Medlefors i Skellefteå, Viskadalen i Borås eller Backagården i Höör. Lärare från Runö leder många gånger de externatkurser som genomförs ute i landet, även om andra folkhögskolelärare eller fackliga handledare också förekommer på de centrala LO-kurserna. De kurser för Skyddsombud, som genomförs i externatform, hålls till exempel vanligtvis av LOs Centrala handledarlag för arbetsmiljöutbildningar.

Internat- och externatkurser

Med externatkurs menas att kursen genomförs på "hemorten", det vill säga man övernattar inte utan bor hemma. Det här är en möjlighet för dem som har svårt att vara borta hemifrån. Därför är också upptagningsområdet begränsat till närområdet till kursorten/platsen. Man måste alltså ha en rimlig restid till och från kursen varje dag, annars bör man välja en internatkurs.

Alla externatkurser genomförs av lärare som är knutna till Runö utbildnings- och utvecklingscentrum på något sätt. Det garanterar nivån och kvalitén i kursen. Det är också LOs folkhögskola Runö som kommer att skicka en kallelse till dig, när det närmar sig kursstart.

Läs mer om LOs folkhögskola Runö på hemsidan: <http://www.runo.se> (Telefon: 08-555 380 00).

För mer information kontakta ditt förbund.

Ideologi, ledarskap och organisation

> Insikter

Det ställs idag stora krav på de förtroendevalda och facket på arbetsplatsen. Medlemmarna ser inte alltid sammanhangen mellan stort och smått i fackliga ställningstaganden. Arbetsgivaren och deras företrädare motarbetar och ifrågasätter allt starkare fackets funktion som medlemmarnas och de anställdas företrädare. I dessa lägen behövs ordentliga kunskaper om den bakgrund och om de värderingar som präglar fackliga ställningstaganden och inriktningar. Men det behövs också en självinsikt och självtillit som bygger på att de egna värderingarna prövas mot omgivningen.

LOs Insikter har som övergripande mål att tydliggöra kärnan i den fackliga ideologin. För att kunna leva upp till den här målsättningen är Insikter en mycket levande och flexibel utbildning. Varje utbildning präglas och formas av de människor som deltar. Deltagarnas erfarenheter, kunskaper och behov styr till stor del hur utbildningen utformas. Det betyder också att Insikter är en intensiv och uppslukande utbildning.

Insikter är en idébaserad utbildning där deltagarna ökar sina kunskaper om de fackliga grundförutsättningarna, betingelserna för fackföreningens existens och dess roll i kampen mellan arbete och kapital. Deltagarna får också ökade kunskaper om fackföreningens ideologiska grund, samt möjlighet att pröva sina egna värderingar och analysera värdeförskjutningar i samhället.

Kursen ger en grundlig genomgång av de olika politiska ideologierna och de fackliga värderingarna och dessutom en fördjupad kunskap om de krafter och motkrafter i samhället som strider om makten över arbetets marknad. Insikter innehåller ett fördjupningsarbete som i slutet av kursen redovisas muntligt och skriftligt. Detta är ett mycket krävande arbete, som bedrivs parallellt med övriga kursmoment. Detta ställer stora krav på deltagaren, men brukar upplevas som oerhört berikande för alla deltagare. Ämnen för fördjupningsarbetena kan exempelvis vara; internationellt fackligt arbete, samhällsekonomi, kampen mot marknadskrafterna, kampen om tanken, arbetets värde, medlemskapets värde, välfärd i förändring, med mera.

Efter genomgången utbildning ska deltagaren, ha en fördjupad förståelse av kärnan i den fackliga ideologin. Dessutom ska man ha kunskaper och känna tillräcklig säkerhet i sitt uppdrag för att kunna ta initiativet till diskussioner om de fackliga villkoren, exempelvis inför en lönerörelse eller i samband med större förändringar på arbetsplatsen eller i klubben. På samma sätt bör man efter kursen känna tillräcklig säkerhet, för att på arbetsplatsen eller klubben, delta i eller initiera diskussioner om politikens påverkan på fackets och medlemmarnas situation i samhället.

Förkunskaper: Grundläggande förtroendemannautbildning.

Målgrupp: Fackligt förtroendevalda.

Kurskostnad: Avgiftsfri.

<i>Vecka</i>	<i>Datum</i>	<i>Kursgård</i>	<i>Sista anmälningdag</i>
4-5	24 jan-4 feb	Runö	26 nov 2010
11-12	14-25 mars	Runö	14 januari
14-15	4-15 april	Medlefors	4 februari
24-25	13-23 juni	Runö – Ta med barn	15 april
35-36	29 aug-9 sep	Runö	17 juni
40-41	3-14 oktober	Runö	5 augusti
44-45	31 okt-11 nov	Runö	2 september
49-50	5-16 december	Runö	7 oktober
Kursen genomförs också som externatkurs med regional rekrytering			
4 + 8	24-28 januari + 21-25 februari	Västerås	26 nov 2010
4 + 8	24-28 januari + 21-25 februari	Kristianstad	26 nov 2010
5 + 10	31 januari-4 februari + 7-11 mars	Sundsvall	3 dec 2010
9 + 13	28 feb-4 mars + 28 mars-1 april	Karlstad	29 dec 2010
10 + 14	7-11 mars + 4-8 april	Stockholm	7 januari
11 + 15	14-18 mars + 11-15 april	Malmö	14 januari
15 + 20	11-15 april + 16-20 maj	Göteborg	11 februari
18 + 21	2-6 maj + 23-27 maj	Helsingborg	4 mars
20 + 24	16-20 maj + 13-17 juni	Skövde	18 mars
34 + 38	22-26 augusti + 19-23 september	Växjö	17 juni
35 + 39	29 aug-2 sept + 26-30 september	Uddevalla	17 juni
36 + 40	5-9 september + 3-7 oktober	Örebro	17 juni
39 + 43	26-30 september + 24-28 oktober	Gävle	29 juli
40 + 44	3-7 oktober + 31 okt-4 nov	Halmstad	5 augusti
41 + 45	10-14 oktober + 7-11 november	Stockholm	12 augusti
43 + 47	24-28 oktober + 21-25 november	Göteborg	26 augusti
44 + 48	31 okt-4 nov + 28 nov-2 dec	Borås	2 september
45 + 49	7-11 november + 5-9 december	Malmö	9 september

> Ledarskap och organisation

Har du redan tidigare upparbetat ett fackligt intresse genom att gå den grundläggande förtroendemannautbildningen, sedan fått en fackligpolitisk och ideologisk förståelse genom att gå kursen *Insikter*, men nu vill nå nästa nivå – aktiv handling? Om du har skaffat dig erfarenhet som förtroendevald och nu är medlem i en klubb- eller sektionsstyrelse, då är "Ledarskap och organisation" troligen en kurs för dig!

Här tas både det pedagogiska och demokratiska ledarskapet upp. Att du själv ska kunna fungera som handledare efter kursen är en målsättning.

Men kursen innehåller också mycket mer, hela tiden med betoning på att få verktyg för att gå från ord till aktiv handling. Här kommer att rymmas områden som att praktiskt och enkelt, i den egna vardagen, till exempel att driva opinionsbildning. Användandet av sociala medier, berörs och belyses under kursen, liksom vilka utmaningar som fackföreningsrörelsen står inför idag – till exempel globaliseringen. Den egna politiska arenan brukar utgöra en röd tråd genom kursen, eftersom många deltagare även har erfarenhet av politiska uppdrag.

Förkunskaper: Grundläggande förtroendemannautbildning, och *Insikter*.

Målgrupp: Fackligt förtroendevalda, med uppdrag i klubb- eller sektionsstyrelser.

Kurskostnad: 10 325 kronor.

<i>Vecka</i>	<i>Datum</i>	<i>Kursgård</i>	<i>Sista anmälningdag</i>
6 + 10	7–11 februari + 7–11 mars	Runö	10 dec 2010
18 + 21	2–6 maj + 23–27 maj	Runö	4 mars
43 + 47	24–28 oktober + 21–25 november	Runö	26 augusti

> Det svåra samtalet

Förhandlingar kan också ge negativa konsekvenser för medlemmarna, där den förtroendevaldes roll blir att så långt möjligt mildra konsekvenserna för medlemmen. Att tvingas inse att det inte går att förhindra att det inträffar. Uppsägningar och nedläggningar är ett sådant exempel.

Den förtroendevalde behöver hjälp att se sin roll och hitta stöd eller andra medel för att kunna gå vidare utan att själv gå under. Risken finns om man bär med sig problemen, att det är svårt att fungera i rollen som förtroendevald.

Kursen ger en inblick i förhållningssätt, stöd och verktyg, som kan hjälpa den enskilde förtroendevalde att förbättra sin förmåga att kunna ta det svåra samtalet.

Förkunskaper: Insikter eller motsvarande kunskaper.

Målgrupp: Förtroendevalda, i första hand med förhandlingsrätt.

Kurskostnad: Internat 5 715 kronor, externat 3 000 kronor.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningsdag
9	28 februari–2 mars	Runö	29 dec 2010
35	29–31 augusti	Runö	17 juni
47	21–23 november	Runö	23 september
Kursen genomförs också som externkurs med regional rekrytering			
21	23–25 maj	Västerås	25 mars

Arbetsrätt och förhandling

> MBL och arbetsmiljö i förhandlingsarbetet

Den här är kursen om hur du använder arbetsmiljölagen i förhandlingsarbetet. Kursen visar metoder för att långsiktigt, målinriktat och offensivt arbeta med arbetsmiljön, integrerat med övriga fackliga frågor.

Förkunskaper: Insikter eller motsvarande kunskaper.

Målgrupp: Kursen riktar sig i första hand till förhandlare och MBL-mottagare, ordförande, förhandlingsansvariga och bolagsstyrelserepresentanter.

Kurskostnad: 5 715 kronor.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningdag
11	14–16 mars	Runö	14 januari
45	7–9 november	Runö	9 september

> Kvalificerad förhandlingsteknik

Alla förhandlare behöver ständigt utveckla sina färdigheter. På den här kursen tränar vi framför allt argumentationsanalys och ”svåra samtal”. Tillsammans med andra förhandlare ges möjlighet att reflektera och få nya impulser. Observera att kursen inte handlar om formella regler eller arbetsrätt det vill säga; lagar och avtal.

Förkunskaper: Insikter eller motsvarande kunskaper. Det egna förbundets förhandlingsutbildning.

Målgrupp: Förhandlare.

Kurskostnad: 5 715 kronor.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningdag
3	17–19 januari	Runö	19 nov 2010
7	14–16 februari	Runö	17 dec 2010
18	2–4 maj	Runö	4 mars
34	22–24 augusti	Runö	17 juni
46	14–16 november	Runö	16 september

> Arbetsrätt grund

Du som har förhandlingsuppdrag eller är på väg in i en sådan roll – har du koll på vilka anställningar medlemmarna har på arbetsplatsen och vad som gäller? Vet du hur du gör om en medlem fått felaktigt utbetald lön eller upplever sig diskriminerad på grund av kön? Vad kan du göra om din arbetsgivare bortser från ett påtalat arbetsmiljöproblem? Vet du hur du använder avtalet och arbetsrättslagstiftningen i dessa och andra arbetsrättsliga frågor?

På den här utbildningen lär du dig mer om varför den Svenska arbetsrätten kom till, hur den är uppbyggd och hur den förhåller sig till EG-rätten. Utbildningen hjälper dig finna stöd för att lösa problem på din arbetsplats med hjälp av det egna avtalet och arbetsrätten.

Kursen genomförs på tre olika sätt som du kan välja mellan. Antingen som en internatkurs, där du reser iväg och bor kvar en vecka på LOs folkhögskola Runö utanför Stockholm. Alternativt går du någon av våra externatkurser, som genomförs regionalt nära din bostad, då sover man hemma varje kväll. Det finns även en möjlighet att tillsammans med andra i en mindre studiegrupp, genomgå kursen med hjälp av distansstöd från en lärare. Detta liknar externatkursen, men ca 5 olika orter kopplas dagligen samman med varandra och distansläraren, med hjälp av videokonferenssystem. I övrigt arbetar studiegruppen självständigt. Syftet och innehållet i kursen är dock likvärdigt, oavsett vilken kursform du väljer.

Förkunskaper: Insikter eller motsvarande kunskaper.

Målgrupp: I första hand förtroendevalda med förhandlingsrätt, men även andra förtroendevalda kan komma ifråga.

Kurskostnad: 9 525 kronor för internatkurs, 5 000 kronor för externatkurs och distanskurs.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningdag
3	17–21 januari	Runö	19 nov 2010
11	14–18 mars	Runö	14 januari
20	16–20 maj	Runö	18 mars
24	13–17 juni	Runö	15 april
34	22–26 augusti	Runö	17 juni
40	3–7 oktober	Runö	5 augusti
48	28 nov–2 dec	Runö	30 september
Kursen genomförs också som externat med regional rekrytering			
11	14–18 mars	Västerås	14 januari
15	11–15 april	Göteborg	11 februari
24	13–17 juni	Kristinehamn	15 april
24	13–17 juni	Kristianstad	15 april
34	22–26 augusti	Skövde	17 juni
38	19–23 september	Stockholm	17 juni
43	24–28 oktober	Malmö	26 augusti
45	7–11 november	Halmstad	9 september

➤ Arbetsrätt påbyggnad 1

Är du förtroendevald med förhandlingsansvar – som vill fördjupa dina arbetsrättsliga kunskaper och förmåga att använda avtalet? Arbetsrätt påbyggnad 1 ger dig chansen att ta ett steg till med hjälp av LAS, AML, FML, MBL och diskrimineringslagen. Vi lär oss hur man driver en intressefråga med hjälp av lag eller avtalstext. Utbildningen baseras på ett stort rättsfall, som följer kursdeltagarna under hela veckan. Detta varvat med klassiska AD-domar som analyseras och diskuteras i grupparbeten och redovisningar – utgör det huvudsakliga innehållet i utbildningen.

Utbildningen tar även upp utvecklingstendenserna inom lagstiftningsområdet och kollektivavtalets ställning i Europa och arbetsrätten inom EU.

Förkunskaper: Grundläggande förtroendemannautbildning, Insikter och Arbetsrätt grund, eller motsvarande kunskap.

Målgrupp: Förtroendevald med förhandlingsansvar som har genomfört förhandlingar och varit fackligt aktiv ett par år.

Kurskostnad: 9 525 kronor för internatkurs, 5 000 kronor för externatkurs.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningdag
7	14–18 februari	Runö	17 dec 2010
36	5–9 september	Runö	17 juni
44	31 okt–4 nov	Runö	2 september

Kursen genomförs också som externat med regional rekrytering

5	31 jan–4 feb	Malmö	3 dec 2010
15	11–15 april	Stockholm	11 februari
34	22–26 augusti	Skövde	17 juni

➤ Arbetsrätt påbyggnad 2

Är du en förhandlande förtroendevald som varit aktiv i ett par år och börjar känna dig relativt säker i de vanligaste fackliga frågorna? Vill du gå vidare och fördjupa dina kunskaper ytterligare inom arbetsrätten och det egna avtalet?

Vi borrar djupare in i paragraferna, och diskuterar undantag och några fler ovanliga lagar. Innan kursen görs en behovsinventering och innehållet skraddarsys efter dina behov av fördjupning och utifrån gruppens förbundssammansättning. I utbildningens inledning inventerar vi även dina konkreta frågor och problem, som sedan besvaras av läraren och en medverkande arbetsrättsjurist någon av de sista kursdagarna.

Utbildningen ger dig också en bättre grund att stå på för att kunna vara ”proaktiv” och drivande i det fackliga arbetet. Du får prova på att förändra lagtext eller avtalstext för att flytta fram positionerna och utveckla arbetsrätten och avtalet.

Vi behandlar även de omvärldsfaktorer som påverkar utvecklingen inom arbetsrättsområdet. Till exempel utvecklingen inom EG-rätten, men också förslag från Svenskt Näringsliv och de olika politiska partierna

Förkunskaper: Grundläggande förtroendemannautbildning, Insikter, Arbetsrätt grund, Arbetsrätt påbyggnad 1 samt ett par års förhandlingsvana.

Målgrupp: Förtroendevald med förhandlingsrätt, som har förhandlat ett par år.

Kurskostnad: 9 525 kronor.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningsdag
18	2–6 maj	Runö	4 mars
46	14–18 november	Runö	16 september

> Processutbildning Arbetsrätt

Bor du i närheten av Halmstad? Är du en förtroendevald med viss förhandlingsvana, som har behov av, att under loppet av några månader, gå Kunskapssystemets alla tre steg inom arbetsrätt? Kanske har familjesituationen satt käppar i hjulet för dig eller så har det bara inte blivit av att gå någon arbetsrättsutbildning.

Nu har du chansen att gå samtliga arbetsrättsmoduler; Arbetsrätt grund, Arbetsrätt påbyggnad 1 och Arbetsrätt påbyggnad 2, tillsammans med samma kurskompisar. Utbildningen består av sammanlagt 15 utbildningsdagar utspridda på tre utbildningstillfällen.

Under mellanperioderna bedrivs visst hemarbete. Där kommer du att få prova på att föra dina arbetsrättskunskaper vidare till andra. Under hela utbildningens gång, kommer ett eget arbete att pågå som utmynnar i en genomförd lönekartläggning eller något annat praktiskt arbete, som du kommer överens med din lärare om.

Förkunskaper: Grundläggande arbetsrättskunskaper, förhandlingsvana.

Målgrupp: Valda förhandlare! Med vana av förhandlingar. Gärna med speciella behov av en snabbt genomförd utbildning. Man ska ha behov av "Arbetsrätt grund" men med start på en något högre nivå än veckokursen.

Kurskostnad: 15 000 kronor.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningdag
34 +	22–26 augusti +	Halmstad	17 juni
38 +	19–23 september +		
42	17–21 oktober		

Arbetsmiljö

Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen i Sverige (LO) har kommit överens om att tillsammans avsätta 10 miljoner kronor per år (2010-2014) för att täcka kostnaderna för olika vidareutbildningar av skyddsombud i arbetsmiljöfrågor.

Detta innebär att LO-förbundens skyddsombud (SO, RSO och HSO) helt utan kurskostnad kan delta i alla de vidareutbildningar som finns inom området "Arbetsmiljö" på följande sidor i kurskatalogen. (Kost, logi och resekostnad ingår)!

Arbetsgivaren står enbart för den förlorade arbetsförtjänsten.

Arbetsgivare och arbetstagare svarar gemensamt för att skyddsombud får erforderlig utbildning. Arbetsgivare och arbetstagare gör gemensamt en skriftlig anmälan till kurser som ingår i följande utbud av arbetsmiljökurser som därmed blir kostnadsfria (se bifogad blankett).

Om förbund vill att en förtroendevald som inte är skyddsombud ska gå kurser inom området arbetsmiljö, går detta att genomföra, men då måste detta meddelas när anmälan görs till LO. Då debiteras full kurskostnad för deltagaren.

➤ Kurs för skyddsombud (SO)

Kursen är omarbetad 2011 och kortad från fem till tre dagar. (Men det finns istället en ny tvådagarskurs – skyddsombud Påbyggnad. Se nedan). Den här kursen är en fördjupande vidareutbildning efter BAM som ger kunskap om målinriktat arbetsmiljöarbete och ger förståelse för rollen som skyddsombud. Du får veta vilket utrymme, vilka rättigheter och möjligheter du har som skyddsombud att arbeta aktivt med arbetsmiljöfrågorna på arbetsplatsen.

Arbetsmiljölagen och systematiskt arbetsmiljöarbete är de "verktyg" som finns. Hur de kan användas för planerat och strategiskt arbetsmiljöarbete är en del av kursen. Kursen tar särskilt upp din och övriga deltagares branschens arbetsmiljö.

Förkunskaper: Grundläggande arbetsmiljöutbildning samt grundläggande kunskaper i systematiskt arbetsmiljöarbete.

Målgrupp: Kursen riktar sig till skyddsombud/ersättare som har grundutbildning (BAM, BAS eller dylikt) som har fungerat i uppdraget en tid och som upptäckt att det inte bara räcker med faktakunskaper i lagstiftning och arbetsmiljö för att klara uppdraget som facklig förtroendevald.

Kurskostnad: Avgiftsfri för skyddsombud med skriftlig partsgemensam kursanmälan (se bifogad bilaga).

<i>Vecka</i>	<i>Datum</i>	<i>Kursgård</i>	<i>Sista anmälningdag</i>
4	24–26 januari	Runö	26 nov 2010
8	21–23 februari	Medlefors	22 dec 2010
10	7–9 mars	Viskadalen	7 januari
15	11–13 april	Backagården	11 februari
17	27–29 april	Runö	25 februari
36	5–7 september	Runö	17 juni
45	7–9 november	Runö	9 september

Kursen genomförs också som externat med regional rekrytering

6	7–9 februari	Stockholm	10 dec 2010
7	14–16 februari	Uppsala	17 dec 2010
11	14–16 mars	Sundsvall	14 januari
11	14–16 mars	Västerås	14 januari
13	28–30 mars	Malmö	28 januari
15	11–13 april	Gävle	11 februari
18	2–4 maj	Linköping/ Norrköping	4 mars
23	8–10 juni	Växjö	8 april
24	13–15 juni	Göteborg	15 april
35	29–31 augusti	Luleå	17 juni
35	29–31 augusti	Kalmar	17 juni
36	5–7 september	Karlstad	17 juni
37	12–14 september	Göteborg	17 juni
37	12–14 september	Skövde	17 juni
39	26–28 september	Örebro	29 juli
41	10–12 oktober	Umeå	12 augusti
41	10–12 oktober	Vetlanda	12 augusti
41	10–12 oktober	Helsingborg	12 augusti
43	24–26 oktober	Falun/ Borlänge	26 augusti
43	24–26 oktober	Stockholm	26 augusti
43	24–26 oktober	Malmö	26 augusti
45	7–9 november	Kristianstad	9 september
46	14–16 november	Örnsköldsvik	16 september
46	14–16 november	Jönköping	16 september
47	21–23 november	Halmstad	23 september
49	5–7 december	Hudiksvall	7 oktober

➤ Kurs för skyddsombud – påbyggnad (SO-PB)

Har du redan gått kursen för skyddsombud och nu varit Skyddsombud i några år? Då är det här kursen för dig! Kursen är en fördjupande vidareutbildning som syftar till att höja dig ytterligare en nivå som Skyddsombud och att fylla på med ny kunskap och nyheter som tillkommit på arbetsmiljöområdet på senare tid.

Förkunskaper: Motsvarande grundläggande förtroendemanna- och arbetsmiljöutbildning (BAM), grundläggande kunskaper i systematiskt arbetsmiljöarbete, samt LOs kurs för skyddsombud.

Kurskostnad: Avgiftsfri för skyddsombud med skriftlig partsgemensam kursanmälan (se bifogad bilaga).

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningsdag
19	9–10 maj	Runö	11 mars
35	29–30 augusti	Runö	17 juni
44	31 okt–1 nov	Runö	2 september

➤ Kurs för regionala skyddsombud (RSO)

Hur kan det regionala skyddsombudet stödja medlemmarna på de små företagen. Det här är en kurs om det regionala skyddsombudets roll som stöd för medlemmarna i arbetsmiljöfrågor på det lilla företaget, deras rättigheter och skyldigheter. Om att skapa ett kontaktnät mellan medlemmar, lokala skyddsombud, huvudskyddsombud, arbetsgivare och myndigheter.

Förkunskaper: Grundutbildning för skyddsombud som omfattar: rättsregler – systematiskt arbetsmiljöarbete – risker och åtgärder – fysisk arbetsmiljö – psykosocial arbetsmiljö, samt LOs kurs för skyddsombud eller motsvarande samt grundläggande förtroendemannautbildning.

Målgrupp: Regionala skyddsombud.

Kurskostnad: Avgiftsfri för skyddsombud med skriftlig partsgemensam kursanmälan (se bifogad bilaga).

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningsdag
5	31 jan–2 feb	Runö	3 dec 2010
10	7–9 mars	Backagården	7 januari
17	27–29 april	Runö	25 februari
19	9–11 maj	Medlefors	11 mars
20	16–18 maj	Viskadalen	18 mars
42	17–19 oktober	Runö	19 augusti
Kursen genomförs också som externat med regional rekrytering			
6	7–9 februari	Malmö	10 dec 2010
14	4–6 april	Stockholm	4 februari
16	18–20 april	Göteborg	18 februari
18	2–4 maj	Halmstad	4 mars
39	26–28 september	Malmö	29 juli
45	7–9 november	Göteborg	9 september
47	21–23 november	Gävle	23 september
49	5–7 december	Kristianstad	7 oktober

➤ Kurs för huvudskyddsombud (HSO)

Huvudskyddsombudet ska samordna alla skyddsombuden på arbetsplatsen. Kursen tar upp samarbete, kommunikation, ledarskap och hur du håller dig uppdaterad i aktuella arbetsmiljöfrågor. Kursen, som är en fördjupande vidareutbildning, tar upp huvudskyddsombudets rättigheter och skyldigheter och olika roller som samordnare som informatör gentemot såväl arbetsgivare och myndigheter. Arbetsmiljöfrågorna kan bli en del av det vardagsfackliga arbetet. Det handlar om hur du, tillsammans med övriga styrelsen, arbetar i ett målinriktat arbetsmiljöarbete som ger möjlighet till engagemang och delaktighet hos alla på arbetsstället.

Förkunskaper: Grundläggande arbetsmiljökunskaper, grundläggande kunskaper i systematiskt arbetsmiljöarbete samt facklig grundutbildning.

Målgrupp: Huvudskyddsombud som varit verksamma 1–2 år.

Kurskostnad: Avgiftsfri för skyddsombud med skriftlig partsgemensam kursanmälan (se bifogad bilaga).

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningsdag
4	24–26 januari	Medlefors	26 nov 2010
6	7–9 februari	Viskadalen	10 dec 2010
7	14–16 februari	Runö	17 dec 2010
9	28 februari–2 mars	Backagården	29 dec 2010
23	8–10 juni	Runö	8 april
36	5–7 september	Runö	17 juni
Kursen genomförs också som externat med regional rekrytering			
13	28–30 mars	Luleå	28 januari
13	28–30 mars	Göteborg	28 januari
21	23–25 maj	Kristianstad	25 mars
23	8–10 juni	Örebro	8 april
37	12–14 september	Malmö	17 juni
38	19–21 september	Sundsvall	17 juni
39	26–28 september	Stockholm	29 juli
39	26–28 september	Göteborg	29 juli
43	24–26 oktober	Skövde	26 augusti

➤ Kurs för huvudskyddsombud – påbyggnad (HSO-PB)

Denna kurs som är en fördjupande vidareutbildning av huvudskyddsombud tar upp huvudskyddsombudets roll utifrån en helhetssyn på skyddsombudens arbetsmiljöarbete. Vi försöker hitta strategier som kan tillämpas i det egna arbetet för att minska risken för arbetsrelaterad ohälsa och för att få till stånd ett bra klimat för delaktighet och möjlighet till påverkan i arbetsmiljölagens anda. Du har verkat som huvudskyddsombud i ett par år och vill få möjlighet att tillsammans med andra få utbyta erfarenhet och pröva idéer samt få möjlighet att ta ett steg till i ditt uppdrag som Huvudskyddsombud.

Förkunskaper: Motsvarande grundläggande förtroendemanna- och arbetsmiljöutbildning samt grundläggande kunskaper i systematiskt arbetsmiljöarbete, kurs för skyddsombud samt kurs för huvudskyddsombud.

Målgrupp: Huvudskyddsombud.

Kurskostnad: Avgiftsfri för skyddsombud med skriftlig partsgemensam kursanmälan (se bifogad bilaga).

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningsdag
12	21–22 mars	Runö	21 januari
40	3–4 oktober	Runö	5 augusti
48	28–29 november	Runö	30 september

➤ Arbetsanpassning och rehabilitering

Kursen är en fördjupande vidareutbildning som lämpar sig för skyddsombud men även andra fackliga företrädare. Förebyggande arbetsmiljöarbete, arbetsanpassning och rehabilitering är av flera skäl en angelägen facklig uppgift. Många, särskilt bland LO-förbundens medlemmar kan inte arbeta fram till normal pensionsålder på grund av att arbetsskador, eller annan ohälsa leder till långtidssjukskrivningar och utslagning från arbetsmarknaden.

Målet för rehabilitering är att medlemmen kan återgå till arbete. De bästa möjligheterna till detta finns i regel på den egna arbetsplatsen. Därför ska rehabiliteringsinsatserna sättas i där och så tidigt som möjligt. Utbildningen tar upp hur vi, tillsammans med övriga berörda företrädare i avdelning, klubb eller sektion, kan utveckla ett arbetssätt för att få medlemmar kvar i arbete.

Förkunskaper: Skyddsombud: BAM eller annan grundläggande arbetsmiljöutbildning. Övriga uppdrag ska ha grundläggande förtroendemannautbildning.

Målgrupp: Fackliga företrädare som är involverade i arbetsanpassning och rehabiliteringsprocesser. Teamrekrytering bör gärna ske (bestående av förhandlare, skyddsombud, försäkringsansvarig).

Kurskostnad: Avgiftsfri för skyddsombud med skriftlig partsgemensam kursanmälan (se bifogad bilaga).

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningsdag
3	17–19 januari	Runö	19 nov 2010
18	4–6 maj	Runö	4 mars
37	12–14 september	Runö	17 juni
49	5–7 december	Runö	7 oktober

> Fysiska och psykiska belastningsfaktorer

En god arbetsorganisation och ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete kan påverka och förebygga växande fysiska, psykiska och sociala arbetsmiljöproblem. Kursen som är en fördjupande vidareutbildning för skyddsombud visar hur vi kan arbeta förebyggande så att risken minskar för att medlemmarna ska bli arbetsskadade, långtidssjukskrivna och förtidspensionerade, på grund av stressrelaterade besvär eller andra fysiska och psykiska belastningsfaktorer.

Förkunskaper: Grundläggande förtroendemanna- och arbetsmiljöutbildning samt grundläggande kunskaper i systematiskt arbetsmiljöarbete.

Målgrupp: Skyddsombud, Huvudskyddsombud, Skyddskommittéledamöter, Ledamöter i samverkanskommittéer.

Kurskostnad: Avgiftsfri för skyddsombud med skriftlig partsgemensam kursanmälan (se bifogad bilaga).

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningsdag
23	8–10 juni	Runö	8 april
45	7–9 november	Runö	9 september

> Hot och våld i arbetslivet

Kursen som är en fördjupande vidareutbildning för skyddsombud behandlar hot och våldsrisker på arbetsplatserna utifrån ett arbetsmiljöperspektiv och branschanpassas så långt det är möjligt. Du får inblick i hur skyddsombud och arbetsgivare bör agera i en våldssituation och vilka förebyggande rutiner och kunskaper som bör finnas på våldsutsatta arbetsplatser. En stor del av kursen handlar om hur en god arbetsorganisation och ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete kan utgöra en plattform för att minska våldet och undvika att arbetskamrater utsätts för hot och våld. Kursen ger kännedom om hur man kan medverka till att förebyggande åtgärder vidtas och vad lagar och föreskrifter säger om den psykosociala arbetsmiljön.

Förkunskaper: Grundläggande förtroendemanna- och arbetsmiljöutbildning samt grundläggande kunskaper i systematiskt arbetsmiljöarbete.

Målgrupp: Skyddsombud, skyddskommitté, fackligt förtroendevalda.

Kurskostnad: Avgiftsfri för skyddsombud med skriftlig partsgemensam kursanmälan (se bifogad bilaga).

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningsdag
8	21–23 februari	Runö	22 dec 2010
39	26–28 september	Runö	29 juli

➤ Utredningskurs Arbetsmiljö

Du som är skyddsombud på arbetsplatsen – vet du hur du ska agera i skarpt läge? När det som inte får hända, ändå har hänt. Det här är kursen som hjälper dig som skyddsombud att handskas med och vara aktiv i utredningar om arbetsplatsolyckor, arbetsskador och tillbud. Kursen är en fördjupande vidareutbildning för skyddsombud

Förkunskaper: Grundläggande förtroendemanna- och arbetsmiljöutbildning samt grundläggande kunskaper i systematiskt arbetsmiljöarbete.

Målgrupp: Skyddsombud och RSO.

Kurskostnad: Avgiftsfri för skyddsombud med skriftlig partsgemensam kursanmälan (se bifogad bilaga).

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningsdag
14	4–6 april	Runö	4 februari
41	10–12 oktober	Runö	12 augusti

Information och opinion

> Att informera och agitera

Tvekar du ibland att ge dig in i diskussioner om knepiga frågor med arbetskamrater? Med den här kursens praktiska talövningar vinner du en ökad självkänsla i att prata i fackliga sammanhang och du lär dig att ta fram och formulera intressant muntlig information.

Förkunskaper: Insikter eller motsvarande kunskaper.

Målgrupp: Fackligt förtroendevalda.

Kurskostnad: 9 525 kronor för internatkurs och 5 000 kronor för externatkurs.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningdag
10	7–11 mars	Runö	7 januari
41	10–14 oktober	Runö	12 augusti
Kursen genomförs också som externatkurs med regional rekrytering			
4	24 –28 januari	Stockholm	26 nov 2010
6	7–11 februari	Göteborg	10 dec 2010
21	23–27 maj	Örebro	25 mars
21	23–27 maj	Malmö	25 mars
34	22–26 augusti	Karlstad	17 juni
37	12–16 september	Halmstad	17 juni
46	14–18 november	Jönköping	16 september

> Retorik

Hur får man fram det man verkligen vill säga? Vill du utveckla din förmåga att debattera? Kursen handlar om att tala inför grupp. Genom talövningar och analyser av både tal och text utvecklas du att bli en bättre talare. Kursen utgår ifrån den urgamla konsten att tala, retoriken, dess principer och teorier.

Förkunskaper: Insikter eller motsvarande kunskaper och det är en fördel om man gått kursen Informera och Agitera.

Målgrupp: Fackligt förtroendevalda och anställda med viss vana att informera och uttrycka sig inför en grupp.

Kurskostnad: 5 715 kronor för internatkurs och 3 000 kronor för externatkurs.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningdag
19	9–11 maj	Runö	11 mars
47	21–23 november	Runö	23 september
Kursen genomförs också som externat med regional rekrytering			
12	21–23 mars	Stockholm	21 januari
16	18–20 april	Skövde	18 februari
42	17–19 oktober	Malmö	19 augusti
48	28–30 november	Göteborg	30 september

Internationellt

> Internationella frågor för nya förtroendevalda

Den här kursen, som är ny för 2011, har kommit till för att täcka det behov som finns av en grundläggande internationell utbildning för förtroendevalda på klubb- eller sektionnivå. Den riktar alltså in sig på vanliga förtroendevalda på klubb- eller sektionnivå, inte de fackliga "internationella proffsen". Kursen har som syfte att öka kunskapen om och förståelsen av sambanden mellan internationella fackliga frågors påverkan både globalt, europeiskt och lokalt på den egna arbetsplatsen.

Efter kursen är du lite bättre rustad att förstå, och på den egna arbetsplatsen kunna förklara enklare samband hur den fackliga kampen hänger samman på alla nivåer. Hur och varför det egna fackliga arbetet på din arbetsplats är viktigt för vårt gemensamma fackliga arbete på europeisk och global nivå – och vice versa.

Idag rör sig kapital, varor, tjänster och företag på en global arena. Kursen förklarar hur även det fackliga arbetet måste bedrivas på ett internationellt plan. Till exempel varför smutstvätt, eller räkor, flygs över halva jordklotet för att tvättas eller skalas och vad vi kan göra fackligt för att motverka till exempel lönedumpning. Kursen belyser även till exempel hur bemanningsbranschen, entreprenad, europeiska ramavtal eller upphandling fungerar och påverkar det dagliga fackliga arbetet. Konsumentmakt och fackligt biståndsarbete berörs också i kursen, men tyngdpunkten ligger inte på dessa frågor.

Förkunskaper: Grundläggande förtroendemannautbildning, och Insikter – eller motsvarande kunskaper.

Målgrupp: Fackligt förtroendevalda. Gärna unga och/eller nya i rollen.

Kurskostnad: Internat 5 715 kronor.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningdag
16	18–20 april	Runö	18 februari
42	17–19 oktober	Runö	19 augusti

Politik

> Den svenska modellen

Den svenska modellen står för bra välfärd för alla. Nu är den utsatt för hot från många håll. Många förtroendevalda känner behov av kunskaper i grunderna för den svenska modellen. Kursen ger bakgrund och historia för att kunna ta en diskussion i fikarummet eller det vardagliga politiska sammanhanget.

Kursen belyser hur den svenska modellen och välfärdsstaten växte fram, men också vilken roll modellen kan spela i ett framtidsperspektiv. Även EU-medlemskapet och vad det betyder för den svenska modellen behandlas, liksom företagens arbets- och organisationsformer i en allt mer internationaliserad och global ekonomi.

Målgrupp: Fackligt förtroendevalda.

Förkunskaper: Grundläggande Förtroendemannautbildning samt Insikter eller motsvarande kunskaper.

Kurskostnad: 24 300 kronor.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningdag
8	21–25 februari	Runö	22 dec 2010
18	2–6 maj	Runö	4 mars
38	19–23 september	Runö	17 juni
49	5–9 december	Runö	7 oktober

Ekonomi och bolagsstyrelse

➤ Fackligt arbete i företagets styrelse (FAFS) – LOs Bolagsstyrelsekurs

Fackligt arbete i företagets styrelse (FAFS) är en utbildning för LO-fackliga representanter i företagens styrelser. Utbildningen har tidigare varit en sammanhängande kurs, men är nu uppdelad i tre fristående kurser. Var och en av kursveckorna innehåller dessutom enskilda förstudier på distans. Du kan välja att gå utbildningen i en följd eller att vid ett senare tillfälle komma tillbaka till nästa steg i utbildningen. Huvudinriktningen ligger på uppdraget, rollen och strategier i bolagsstyrelsearbetet.

Utbildningens syfte är att stärka deltagarnas förutsättningar och förbereda styrelserepresentanter för sina uppdrag. Utbildningen ska ge kunskap om motiven för facklig styrelserepresentation, om styrelserepresentantens roll i den fackliga verksamheten, samt om bolagsstyrelsens ansvar, arbetsätt och funktion.

Det nya upplägget av utbildningen från och med 2011 ökar utbildningens anpassningsförmåga till dina behov som bolagsstyrelserepresentant. För ett mindre bolag behöver du kanske inte alla kursdelar på en gång? Då kan du återkomma till utbildningen igen efter ett par år. Men du kanske också har suttit i en bolagsstyrelse i flera år, eller kommit tillbaka till uppdraget efter att det har förflutit lång tid sedan du kanske gick utbildningen? Då kan du ansluta till en kurs och få en nyttig repetition.

Förkunskaper: Deltagarna bör ha genomgått grundläggande förtroendemanutbildning eller haft fackligt uppdrag i minst 2 år. Kursen Insikter eller motsvarande kunskap är en fördel, liksom åtminstone ytlig kännedom om hur man läser bokslut och budget.

Målgrupp: Bolagsstyrelsekurserna FAFS I, II och III, riktar sig till alla representanter från LO-kollektivet, tvärfackligt. Det gäller ordinarie och suppleanter, samt koncerner, alla företagsformer och företagsstorlek. Kursen är också öppen för bolagsstyrelserepresentanter som vill ha en repetition.

Alla representanter bör helst gå alla tre kursmodulerna. Men om man representerar företag med mer än 200 anställda bör man absolut även gå FAFS II, och om företaget har mer än 500 anställda bör man snarast även gå FAFS III. Eftersom modulerna bygger på varandra bör man gå dem i rätt ordningsföljd.

Utbildningen är upplagd enligt följande:

FAFS 1

(Bolagsstyrelse baskurs, 1 studiedag + 5 dagar internat/externat)

Riktat sig till alla *nya* bolagsstyrelserepresentanter från LO-kollektivet tvärfackligt. Det gäller ordinarie och suppleanter, alla bolagsstorlekar och företagsformer. Kursen är också öppen för bolagsstyrelserepresentanter som vill ha en repetition. Målet är att få en grundläggande och bred utbildning i uppdraget som bolagsstyrelserepresentant.

En enskild studiedag mellan kursbekräftelse och kursstart ägnas åt att läsa om Lagen om styrelserepresentation, besvara frågor före kursstart, och ta fram eget material från den egna bolagsstyrelsen. Kursen är inriktad på rollen som styrelserepresentant, förhållandet till arbetsrätten, framför allt MBL-arbetet, företagsformer, lagar som styr företagen och det praktiska styrelsearbetet. Övningar genomförs på företagsekonomiska begrepp, resultat- och balansräkning kopplat till det egna företaget, analys av det egna företaget, personalekonomi och utvecklingsbehov för styrelserepresentationen.

Deltagarekonomi: Deltagarna ska ha ersättning enligt förtroendemannalagen, både under kursveckorna och för den förberedande studiedagen.

Kursavgift 2011: Internat 11 425 kronor, Externat 6 000 kronor.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningsdag
3	17–21 januari	Runö	19 nov 2010
12	21–25 mars	Runö	21 januari
35	29 aug–2 sep	Runö	17 juni
43	24–28 oktober	Runö	26 augusti
49	5–9 december	Runö	7 oktober
Kursen genomförs också som externat med regional rekrytering			
39	26–30 september	Skövde	29 juli

FAFS 2

(Bolagsstyrelse påbyggnadskurs, 2 studiedagar + 5 dagar internat)

Riktat sig till alla bolagsstyrelserepresentanter från LO-kollektivet, tvärfackligt. Det gäller ordinarie och suppleanter, företrädesvis större bolag (mer än 200 anställda) och koncerner, alla företagsformer. Kursen är också öppen för bolagsstyrelserepresentanter som vill ha en repetition.

Målet är att få fördjupade kunskaper om styrelsearbete i företag och kunskaper för att aktivt kunna påverka styrelsens beslut i centrala frågor.

TVå studiedagar mellan kursbekräftelse och kursstart ägnas åt att läsa in om den senaste årsredovisningen, analys av styrelsearbetet, läsa in annat material och besvara frågor som mejlas ut.

Kursen återkopplar till det egna styrelsearbetet och rollen som bolagsstyrelserepresentant. Kursens tyngdpunkt ligger på ekonomiska analyser av det egna företaget, företagsekonomiska kalkyler främst vad gäller investeringar, omstrukturering av företag och företagsfinansiering. Företag i kris behandlas och utvecklingsbehov för styrelsearbetet i det egna företaget.

Deltagarekonomi: Deltagarna ska ha ersättning enligt förtroendemannalagen, både under internatveckorna och för de två förberedande studiedagarna.

Kursavgift 2011: 13 330 kronor.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningsdag
15	11–15 april	Runö	11 februari
37	12–16 september	Runö	17 juni
45	7–11 november	Runö	9 september

FAFS 3

– (Bolagsstyrelse påbyggnadskurs, 2 studiedagar + 5 dagar internat)

Riktat sig till alla bolagsstyrelserepresentanter från LO-kollektivet, tvärfackligt. Det gäller ordinarie och suppleanter, företrädesvis stora bolag (mer än 500 anställda) samt koncerner, alla företagsformer. Kursen är också öppen för bolagsstyrelserepresentanter som vill ha en repetition.

Målet är att få fördjupade kunskaper om styrelsearbete i företag och kunskaper för att aktivt kunna påverka styrelsens beslut i centrala frågor.

Två studiedagar mellan kursbekräftelse och kursstart ägnas åt att ta fram och analysera det egna företagets strategiarbete och organisation, samt att läsa in annat material och besvara frågor som mejlas ut.

Kursen återkopplar till det egna styrelsearbetet och rollen som bolagsstyrelserepresentant. Kursens tyngdpunkt ligger på strategimodeller, företagets strategiarbete och affärsplaner, organisationsteorier och analys av företagets organisation, aktiehandel och börsberoende. Det internationella företaget behandlas med globaliseringseffekter tillsammans med transnationella frågor och fackligt EWC-arbete. Företagets ställning i samband med finanskris behandlas liksom utvecklingsbehov för styrelsearbetet i det egna företaget.

Deltagarekonomi: Deltagarna ska ha ersättning enligt förtroendemannalagen, både under internatveckorna och för de två förberedande studiedagarna.

Kursavgift 2011: 13 330 kronor.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningdag
20	16–20 maj	Runö	18 mars
48	28 nov–2 dec	Runö	30 september

➤ EWC – Europeiska företagsråd

EWC-1

EWC – Europeiska företagsråd – började inrättas 1994 för att hantera transeuropeiska frågor inom EU/EES-området. Allt fler företag finns med verksamhet i flera länder, där företagens beslut berör och får konsekvenser för löntagarna över nationsgränserna.

De nationella fackliga organisationerna, våra förbund, har svårt att påverka sådana beslut nationellt. De europeiska företagsråden bildas för att gemensamt över nationsgränserna få information om, och samråda om, sådana företagsbeslut.

Svenska löntagare påverkas av detta både genom svenska företag som finns i flera länder, eller genom att arbeta i utlandsägda företag och koncerner som har sin hemvist i annat land, inom EU eller EES-området (främst Norge).

Ett nytt EU-direktiv om EWC, som kraftfullt förstärker löntagarinflytandet i denna form, träder i kraft i juni 2011. Därmed kommer troligtvis betydligt fler Europeiska företagsråd att bildas.

Tredagarskursens olika moment behandlas genom föreläsning, introduktion, grupparbete och återkoppling.

Kursinnehåll:

- Historia, fackets roll och EU-direktiven
- Skillnader och likheter i förutsättningar för fackligt arbete inom EU
- Hur bildar man ett EWC?
- EWC-representanternas roller, ansvar och kompetenser
- Hur förhandlas ett EWC-avtal fram?
- Hur arbetar EWC?
- Goda och dåliga erfarenheter
- Definition av och innebörden med *Information* respektive *Samråd*
- Hur hanteras gränsöverskridande omstruktureringar?
- Utarbeta en egen aktionsplan.

Målgrupp: Fackliga företrädare som avser ta initiativ till att bilda ett Europeiskt företagsråd eller som är nytillträdna ledamöter i ett befintligt EWC. Kursen är också viktig för löntagarrepresentanter i bolagsstyrelser som är berörda av EWC-arbetet.

Förkunskaper: Deltagarna bör ha genomgått grundläggande förtroendemanutbildning och FAFS-1, samt gärna även kursen *Insikter*. (eller ha förvärvat motsvarande kunskaper på annat sätt).

Kurskostnad: 5 715 kronor.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningdag
23	8–10 juni	Runö	8 april
46	14–16 november	Runö	16 september

EWC – 2

EWC – Europeiska företagsråd – började inrättas 1994 för att hantera transeuropeiska frågor inom EU/EES-området. Allt fler företag finns med verksamhet i flera länder, där företagens beslut berör och får konsekvenser för löntagarna över nationsgränserna.

De nationella fackliga organisationerna, våra förbund, har svårt att påverka sådana beslut nationellt. De europeiska företagsråden bildas för att gemensamt över nationsgränserna få information om, och samråda om, sådana företagsbeslut.

Svenska löntagare påverkas av detta både genom svenska företag som finns i flera länder, eller genom att arbeta i utlandsägda företag och koncerner som har sin hemvist i annat land, inom EU eller EES-området (främst Norge).

Ett nytt EU-direktiv om EWC, som kraftfullt förstärker löntagarinflytandet i denna form, träder i kraft i juni 2011. Därmed kommer troligtvis betydligt fler Europeiska företagsråd att bildas. Befintliga EWC-råd kommer successivt att omförhandla sina avtal enligt det nya förstärkta direktivet.

Tredagarskursens olika moment behandlas genom föreläsning, introduktion, grupparbete och återkoppling.

Kursinnehåll:

- Kort om historia, fackets roll och tonvikt på det nya EU-direktivet
- Utveckling av EWC-representanternas roller, ansvar och kompetenser
- Hur omförhandlas ett nytt EWC-avtal fram?
- Utveckling av EWCs arbetsformer och funktion
- Kvalitetskrav på *Information* respektive *Samråd* enligt de nya definitionerna
- Fördjupningar kring hur gränsöverskridande omstruktureringar kan hanteras
- Analys av berörda företags situation och strategier
- Utarbeta en egen aktionsplan.

Målgrupp: Fackliga företrädare i befintliga Europeiska företagsråd som avser ta initiativ till omförhandling av avtalet och vill utveckla EWCs arbetsformer och funktion. Kursen är också viktig för löntagarrepresentanter i bolagsstyrelser som har Europeiska företagsråd.

Förkunskaper: Deltagarna bör ha genomgått grundläggande förtroendemanautbildning, FAFS-1, och EWC-1, samt gärna även kursen *Insikter*. (eller ha förvärvat motsvarande kunskaper på annat sätt).

Kurskostnad: 5 715 kronor.

Vecka	Datum	Kursgård	Sista anmälningdag
41	10–12 oktober	Runö	12 augusti

Anmälan till arbetsmiljökurser

Fylls i av fack och arbetsgivare. Skriv tydligt!

1. Kursanmälan avser

Kursdeltagarens namn
Personnummer

2. Utbildningen

Namn	Kursdatum
☐ Kurs för skyddsombud	-
☐ Kurs för skyddsombud, påbyggnad	-
☐ Kurs för regionala skyddsombud (RSO)	-
☐ Kurs för huvudskyddsombud (HSO)	-
☐ Kurs för huvudskyddsombud (HSO), påbyggnad	-
☐ Arbetanpassning och rehabilitering	-
☐ Hot och våld i arbetslivet	-
☐ Fysiska och psykiska belastningsfaktorer	-
☐ Utredningskurs arbetsmiljö	-

3. Kursdeltagarens funktion på arbetsplatsen

☐ Skyddsombud	☐ Regionalt skyddsombud
☐ Huvudskyddsombud	☐ Annat
Om annat, var god specificera	

4. Arbetsgivare

Namn på arbetsgivaren, företaget eller arbetsplatsen
Postadress

5. Intygas

Kursen är avgiftsfri eftersom den finansieras med partsgemensamma centrala medel om anmälan är under-tecknad av parterna. Under kurstid bibehålls alla löneförmåner.

Ort och datum	
För fackföreningen	För arbetsgivaren
Namnförtydligande	Namnförtydligande

Skickas vidare till fackföreningens förbunds kontor i Stockholm.

LOs Kunskapssystem

Kurskatalog 2011

I **LOs Kunskapssystem** finns utbildningar för fackligt förtroendevalda. En del utbildningar är skräddarsydda för dig med särskilda fackliga uppdrag, andra vänder sig till dig med ett allmänt intresse för frågorna.

Exempel på kurser för specifika uppdrag:

- Utbildning för bolagsstyrelserepresentanter
- Utbildning för skyddsombud
- Arbetsrätt
- Kvalificerad förhandlingsteknik

Exempel på kurser för alla med allmänt intresse:

- Insikter – för att hålla idéerna levande
- Att informera och agitera

Läs mer om LOs Kunskapssystem på www.lo.se/studier eller kontakta din studieorganisatör.

Februari 2011

ISBN 978-91-566-2658-6

www.lo.se

PÅ OMSLAGET:

Grupparbete.

FOTO: Christina Jonsson